

Jest to zdolność tworzenia pomysłów muzycznych i układania ich w pewną całość. Gdyby u najprostrzych śpiewaków i instrumentalistów żyłka twórczości nie istniała, to nie mielibyśmy muzyki ludowej. Mówimy wprawdzie o niej, że się „skądś” wzięła niewiedomo skąd, ale, jeżeli twórców jej nie znamy, to nie wypływa stąd bynajmniej, aby oni nie istnieli. Ktoś musiał pierwszy zaśpiewać jakąś piosenkę, drugi powtórzył ją, trzeci coś dodał i tak przeszła przez kilkadziesiąt pokoleń.

Dziś istnieją ich krocie, przysłuchujemy się im chętnie i stosownie do potrzeby i upodobania, opracowujemy je w sposób rozmaity na dwadzieścia i cztery głosy, dla zespołów żeńskich, męskich i mieszanych. Cel zapoznania się z tem, jak powstaje taki układ pieśni bądź ludowej, bądź utworzonej wprost od siebie (oryginalnej) jest dwojaki: przede wszystkim, prowadząc śpiewaka przez muzyczne zasady, po kolei staje się dlań pomocą w bieżącej pracy praktycznej, a następnie, pozwala na zrozumienie śpiewanego utworu. Przy odpowiednim uzdolnieniu daje wyniki jeszcze wyższej kategorii, mianowicie pozwala na dokonanie układu pieśni a nawet utworzenia jej samoistnego, oczywiście w zakresie niewielkim. Ten stopień umiejętności, daje już śpiewakowi kwalifikacje na kierownika chóru.

W następnych numerach postaramy się dać kierownikom chórów szereg teoretycznych wskazówek.

RADY DLA CHÓRZYSTÓW I CHÓRMISTRZÓW.

CO ROBIĆ, ŻEBY CHÓR ŚPIEWAŁ CZYSTO W TONACJI?

Czystość brzmienia chóru zależy od różnorodnych, najrozmaitszych okoliczności: od pogody, od stopnia wilgotności powietrza, od chwilowego usposobienia zespołu. W miarę rozśpiewania się okoliczności te zatracają swoją wagę.

Chór jest aparatem dość złożonym; żeby dobrze funkcjonował, musi być precyzyjnym. Zasadniczym warunkiem dobrego śpiewania w chórze, jest nie głos, lecz przede wszystkim słuch. Ale i od dobrego słuchu chórzystów właściwie jeszcze nie wszystko zależy. Najlepszy nawet zespół, śpiewając, bezwiednie może opaść z tonacji, lub pójść do góry.

Kiedy chór podczas lekcji spada, dobrze jest powtórzyć ten sam utwór pół tonu wyżej. Wtedy napewno zespół utrzyma się w nowej tonacji, mimo, iż ta wyższa, wymaga większego wysiłku do pokonania. Dlaczego tak jest? Chór opada najczęściej dlatego, że nie zdaje sobie sprawy z niebezpiecznych sił przeciwnych, czyhających na śpiewaka